
Algemene Verordening Gegevensbescherming toezichtsrapportage en advies van FG

2^e kwartaal
2021

Gemeente Almere

26 mei 2021

Functionaris Gegevensbescherming

P.M.H. Korremans

Managementsamenvatting

Team Audit schrijft:

“Ons onderzoek was in dit tweede kwartaal gericht op het thema ‘organisatorische inbedding’.”¹¹⁽¹⁾

[Redacted text block]

	Organisatorische inbedding	Beleid & Processen
--	----------------------------	--------------------

10(2)g, 11(1)

[Redacted content area]

11(1)

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

Dit aldus Team Audit!

Advies van de FG naar aanleiding van het periodiek onderzoek

Onderzoek- en adviesdoel van FG

Het verantwoorden of de organisatie in 'control' is t.a.v. de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) is een verplichting die bij gemeente Almere periodiek wordt uitgevoerd. Dit geeft inzicht in de mate waarin men voldoet aan de AVG en waar verbeteringen dienen worden doorgevoerd.

Het onderzoek werd in april/mei 2021 door Team Audit uitgevoerd op basis van het onderzoeksplan (feb. 2021) dat door de FG is opgesteld en is besproken met de directie en portefeuillehouder vanuit college van B&W (verwerkingsverantwoordelijke).

De FG verstrekt op basis van deze onderzoekresultaten een advies aan de directie en de portefeuillehouder.

Naast dat er op concernniveau onderzoek is uitgevoerd hebben de volgende afdelingen meegewerkt aan deze audit:

- Zorg & Welzijn
- HRM afdeling
- ICTAR
- Burgerzaken
- Werk & Inkomen

Advies op de verschillende onderdelen

In het 2^e kwartaal is onderzocht of de verplichtingen vanuit de AVG in voldoende mate zijn ingebed in de organisatie. De volgende onderwerpen zijn onderzocht:

- Positionering van de FG, ¹⁰⁽²⁾ en PC's
- Privacy management verantwoordelijkheden
- Privacy op de afdeling
- Welke verantwoordelijkheden heeft de organisatie
- Bekendheid van de privacy normen
- Processen en autorisaties
- Privacy en medewerkers

1.0 Positionering van de FG

Uit het onderzoek blijkt ¹¹⁽¹⁾

[Redacted text block]

1.1 ¹¹⁽¹⁾

¹¹⁽¹⁾

[Redacted text block]

2.0 Privacy management verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden voor de privacy zijn formeel op het niveau van proceseigenaren binnen de organisatie belegd. Uit de audit blijkt dat bij 10(2)g en 10(2)g 10 10(2)g dit niet bekend is. Het is daar onduidelijk dat de managers verantwoordelijk zijn voor alle privacyaspecten zoals opgenomen in het Privacy Management Systeem dat eind 2017 door de directie is vastgesteld.

De verplichting om de 10(2) en/of FG tijdig en naar behoren te betrekken bij aangelegenheden die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens is 10(2)g, 11(1)

11(1)

3.0 Aanspreekpunt op afdelingen voor privacygerelateerde vragen

Bijna iedere afdeling geeft aan een aanspreekpunt (medewerker) te hebben die de collega's adviseert met het beantwoorden van privacy gerelateerde zaken. 11(1) 11(1)

Op dit moment vindt er geen structureel overleg plaats tussen de medewerkers die als aanspreekpunt fungeren op de afdelingen, de privacy coördinatoren, de 10(2) en de FG. Wel vindt er regelmatig overleg plaats tussen de Privacy coördinatoren, 10(2) en de FG.

11(1)

11 (1)

Op deze wijze creëert de ambtelijke organisatie van de gemeente Almere een duurzame structuur die noodzakelijk als voorwaarden om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen.

4.0 Organisatie brede bekendheid van verwerkingsregister.

Een van de verplichtingen is dat de gemeente Almere over een actueel verwerkingsregister beschikt. Geen van de onderzochte afdelingen is bekend met deze wettelijke verplichting en de voor hen daarbij behorende inspanningen.

11(1) [Redacted text block]

Drie van de vijf onderzochte afdelingen geven aan 10(2)g, 11(1) [Redacted text block]

In de vorige rapportage heeft de FG de wettelijke verplichting t.a.v. het verwerkingsregister toegelicht en een advies hierover verstrekt. Op dit moment werkt de 10(2)e aan het actualiseren van het register. Uit het onderzoek blijkt dat geen enkele afdeling op dit moment zich (meer) bewust is van de taak om hier alle nieuwe, gewijzigde of vervallen verwerkingen in bij te houden.

11(1) [Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

11(1) [Redacted text block]

11(1) [Redacted text block]

5.0 Bekendheid met de omgang van privacy binnen de organisatie

Bijna alle afdelingen geven aan op de hoogte te zijn van regels t.a.v. de omgang met persoonsgegevens

10(2)g, 11(1)

Vandaar dat men in zijn algemeenheid kan stellen dat de ambtelijke organisatie zich bewust is van het feit dat men zorgvuldig met persoonsgegevens dient om te gaan.

10(2)g, 11(1)

afdelingen geven aan dat men bekend is met het privacybeleid. Opmerkelijk is dat de 10(2)g, 11(1) aangeeft niet bekend te zijn met de privacyregels die voortvloeien vanuit der AVG.

Het is absoluut positief dat bijna alle afdelingen aangeven op de hoogte te zijn van de regels t.a.v. de omgang met persoonsgegevens. Op basis van het advies dat de FG in Q1 2021 heeft uitgebracht worden er door de directie en de portefeuillehouder maatregelen genomen om o.a. op regelmatige basis management en medewerkers bewust te blijven maken over het belang en de wijze van omgang met persoonsgegevens.

10(2)g, 11(1)

11(1)

11(1)

6.0 AVG rechten van betrokkenen en anderen

Er is een procedure voor de afhandeling van verzoeken van rechten van betrokkenen. 10(2)g, 11(1)

Positief is dat medewerkers in zijn algemeenheid 'verzoeken' herkennen en dat deze verzoeken, waarbij burgers hun AVG rechten uitoefenen, uiteindelijk wel belanden bij de Privacy coördinator of 10(2)e die daar een proces voor hebben ingericht.

De gemeente Almere voert wettelijke taken uit waarvoor zij persoonsgegevens verwerken van individuen. Een van de belangrijkste rechten die burgers vanuit de AVG hebben is om hun persoonsgegevens die de gemeentelijke organisatie verwerkt, beheert, opslaat en verwijdert te controleren op juistheid, omvang en correctheid van verwerking.

In dit onderzoek is beoordeeld of afdelingen zich bewust zijn van dit recht dat voortvloeit vanuit de AVG. Begrijpelijk geven alle afdelingen aan dat deze rechten die burgers kunnen uitoefenen niet van toepassing is voor hun afdeling omdat dit centraal door de 10(2) wordt afgewikkeld wat een juiste weergave is van de situatie.

Wel dienen managers en medewerkers zich bewust te zijn van de wettelijke verplichting vanuit de AVG omdat betrokkenen via elke afdeling kenbaar kunnen maken dat zij gebruik willen maken van deze rechten. Het signaleren van dergelijke verzoeken en zorgen dat deze zo snel mogelijk in een proces belanden zorgen ervoor dat wordt voldaan aan de termijn waarbinnen de verzoeken dienen te zijn afgewikkeld.

7.0 Toegang tot persoonsgegevens via autorisatie tot systemen

10(2)g, 11(1)

Op basis van eerdere adviezen van de FG heeft de directie Team Audit een onderzoek laten uitvoeren naar de autorisaties binnen het sociaal domein. Het definitieve rapport is gedeeld met de FG met de mededeling dat hier door de organisatie opvolging aan zal worden gegeven.

Vanuit de AVG heeft een organisatie de verplichting om medewerkers alleen toegang te geven op persoonsgegevens om taken uit te voeren die aan hun zijn toegewezen. Aangezien er bijna altijd bijzondere persoonsgegevens worden verwerkt is het van belang dat de toegang strikt wordt geregeld.

Recentelijk werd Nederland opgeschrikt door enorme inbreuken op de privacy van burgers die plaatsvonden bij de GGD's. Behandelaars, uitzendkrachten, callcentermedewerkers en andere externe partijen hadden inzage in de medische gegevens van vele inwoners in Nederland. De GGD's staan inmiddels samen met het GHOR onder toezicht van de Autoriteit Persoonsgegevens en hebben een enorme reputatieschade opgelopen, waarbij hen een boete en mogelijk een rechtszaak van gedupeerden boven het hoofd hangt.

Dit incident is voor vele organisaties aanleiding geweest om hun beleid op het gebied van autorisaties aan te scherpen zodat uitsluitend medewerkers die toegewezen taken uitvoeren inzage hebben in de persoonsgegevens.

Uit de audit binnen de ambtelijke organisatie komt wederom naar voren dat alleen 10(2)g, 11(1)

10(2)g, 11(1)

11(1)

11(1)

8.0 Medewerkers zijn op de hoogte van het loggingsbeleid

Uit de audit blijkt dat er bij de afdelingen ^{10(2)g} actief wordt gelogd en de medewerkers daarvan op de hoogte zijn. ^{10(2)g, 11(1)}

¹¹⁽¹⁾

¹¹⁽¹⁾

¹¹⁽¹⁾

9.0 De OR wordt geïnformeerd en betrokken bij de bescherming van de persoonsgegevens van medewerkers

^{10(2)g, 11(1)}

Personeelsdossiers, registratie van ziekteverzuim, screening en beoordeling van personeel. De gemeente Almere verwerkt veel persoonsgegevens van haar werknemers in externe applicaties waar zij verwerkingsverantwoordelijke voor is. En sommige van die verwerkingen kunnen heel ingrijpend zijn.

Het is daarom uiterst belangrijk dat de afdeling HRM rekening houdt met de privacy van werknemers. Daarbij spelen ondernemingsraden een cruciale rol. De OR is nauw betrokken bij afspraken over de verwerking van persoonsgegevens van personeel en bij personeelsvolgsystemen. De Wet op de Ondernemingsraden (WOR) bepaalt dat de werkgever de OR moet vragen om in te stemmen met regelingen waarvoor persoonsgegevens van werknemers worden verwerkt. De gemeente Almere moet de OR om een oordeel vragen bij:

- a. een regeling omtrent het verwerken alsmede de bescherming van persoonsgegevens van de personen die in de onderneming werkzaam zijn (geregeld in artikel 27, eerste lid onder k. van de WOR);
- b. regelingen inzake voorzieningen die gericht zijn op of geschikt zijn voor waarneming van of controle op aanwezigheid, gedrag of prestaties van de personen die in de onderneming werkzaam zijn (ofwel personeelsvolgsystemen; geregeld in artikel 27, eerste lid onder l. van de WOR).

9.1 De OR is dus medeverantwoordelijk voor de omgang met en de bescherming van persoonsgegevens op het werk. ¹¹⁽¹⁾

10. Er zijn voldoende middelen beschikbaar voor privacybescherming

Met uitzondering van Burgerzaken ontbreken 10(2)g, 11(1)

Medewerkers worden 10(2)g, 11(1)

zijn de medewerkers het afgelopen jaar actief getraind op de specifieke privacy onderdelen die van toepassing zijn op de verwerkingen.

10(2)g, 11(1)

10(2)g, 11(1) 10(2)g, 11(1)

11(1)

De FG heeft daarnaast kennisgenomen van het voorstel om structureel tot verruiming van de middelen te komen om maatregelen te nemen die moeten leiden tot het voldoen aan de AVG wettelijke maatregelen.

De 10(2) heeft een programma ontwikkeld waarmee een goede aanzet wordt gegeven aan kennisverbreding binnen de organisatie en om te komen tot voldoende adviescapaciteit van PC's.

De uitvoering van de plannen zal de FG op de voet volgen en daar waar nodig adviezen verstrekken.

10(2)g heeft de afgelopen jaren al uitgebreid de medewerkers getraind en 10(2)g

11. Alle medewerkers en externen hebben een geheimhoudingsverklaring

Uit onderzoek blijkt dat 10(2)g, 11(1)

Indien er externen worden ingehuurd dienen zij voor aanvang van hun werkzaamheden een integriteits- en geheimhoudingsverklaring te hebben ondertekend. 10(2)g, 11(1)

11(1)

11(1)

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

11(1)

[Redacted text block]

11(1)

[Redacted text block]

11(1)

[Redacted text block]